

Bruxelles, 3. srpnja 2026.
(OR. en)

10948/26

ECOFIN 874
UEM 293
EIB
ECB

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	PREPORUKA VIJEĆA o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Nizozemske

PREPORUKA VIJEĆA

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Nizozemske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

- (1) EU-ov okvir gospodarskog upravljanja¹ ima za cilj promicanje zdravih i održivih javnih financija te održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Okvir je više usmjeren na srednjoročno razdoblje te se njime ujedno potiče odgovornost na nacionalnoj razini, zajedno s djelotvornijom i koherentnijom provedbom propisa.

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>), zajedno s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 209, 2.8.1997., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>) i Direktivom Vijeća 2011/85/EU od 8. studenog 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 306, 23.11.2011., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30>).

- (2) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi koje države članice trebaju dostaviti Vijeću i Komisiji okosnica su novog okvira gospodarskog upravljanja. Dva su cilja tih planova: i. osigurati da se, među ostalim do kraja razdoblja prilagodbe, dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da ostane na razboritim razinama te da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i ii. osigurati provedbu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Zato se u svakom planu treba preuzeti srednjoročna obveza o maksimalnim stopama rasta neto rashoda², čime se u principu uvodi proračunsko ograničenje tijekom trajanja plana, odnosno četiri ili pet godina (ovisno o redovnom trajanju zakonodavnog razdoblja u državi članici). Osim toga, u planu treba objasniti kako će država članica provedbom reformi i ulaganja odgovoriti na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju (što uključuje i one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i kako država članica namjerava doprinijeti zajedničkim prioritetima Unije. Razdoblje fiskalne prilagodbe traje četiri godine i može se produljiti za najviše tri godine ako se država članica obveže da će provesti relevantne reforme i ulaganja koji ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.
- (3) Komisija nakon dostave plana treba ocijeniti ispunjava li plan zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.
- (4) Vijeće zatim na preporuku Komisije treba donijeti preporuku kojom se utvrđuju maksimalne stope rasta neto rashoda dotične države članice u srednjoročnom razdoblju i, ako je primjenjivo, potvrditi skup obveza u pogledu reformi i ulaganja koje su temelj za produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe.

² Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

POVEZANI PROCESI, UKLJUČUJUĆI PRETHODNO PREPORUČENO KRETANJE NETO RASHODA I NJEGOVU OCJENU

- (5) Vijeće je 21. siječnja 2025. donijelo Preporuku o utvrđivanju kretanja neto rashoda Nizozemske³. Za ocjenu usklađenosti u 2025. i dalje su relevantne maksimalne stope rasta neto rashoda utvrđene u Preporuci Vijeća od 21. siječnja 2025.
- (6) Komisija je 3. lipnja 2026. u okviru proljetnog paketa europskog semestra 2026. objavila najnoviju ocjenu usklađenosti Nizozemske s maksimalnim stopama rasta neto rashoda. Prema Komisijinim izračunima stopa rasta neto rashoda Nizozemske u 2025. bila je iznad maksimalne stope rasta koju je Vijeće preporučilo u siječnju 2025., što odgovara odstupanju od 1,5 % BDP-a na godišnjoj razini. Na temelju podataka za 2024. i 2025. zajedno, kumulativna stopa rasta neto rashoda bila je viša od preporučene maksimalne kumulativne stope rasta, što odgovara odstupanju od 1,0 % BDP-a.
- (7) Vijeće je 8. srpnja 2025. Nizozemskoj uputilo nekoliko preporuka u kontekstu europskog semestra⁴.
- (8) Komisija je 3. lipnja 2026. u okviru proljetnog paketa europskog semestra 2026. i na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 zaključila da u Nizozemskoj više ne postoje neravnoteže. Konkretno, slabosti povezane s visokim razinama duga kućanstava, tržištem stambenih nekretnina i velikim suficitom tekućeg računa godinama su prisutne, ali su se nedavno smanjile.⁵

³ Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o utvrđivanju kretanja neto rashoda Nizozemske, SL C/2025/648, 10.2.2025.

⁴ Preporuka Vijeća o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Nizozemske, SL C/2025/3993, 20.8.2025., str. 9.

⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci, COM (2026)200 final.

RAZMATRANJA O NACIONALNOM SREDNJOROČNOM FISKALNO- STRUKTURNOM PLANU NIZOZEMSKE

- (9) Prema članku 15. stavku 2. Uredbe 2024/1263, u slučaju imenovanja nove vlade država članica može dostaviti revidirani srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Nakon općih izbora u listopadu 2025. nova vlada osnovana je 23. veljače 2026. Nizozemska je 14. travnja 2026. Vijeću i Komisiji dostavila revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan (dalje u tekstu „plan” ili „plan iz travnja 2026.”). Plan obuhvaća razdoblje od pet godina (2026. – 2030.) umjesto uobičajene četiri godine jer se vlada iznimno formirala u veljači 2026. Zato će sadašnja vlada biti odgovorna za pripremu pet umjesto četiri proračuna.

Proces prije dostave plana iz travnja 2026.

- (10) Nizozemska je prije podnošenja svojeg plana zatražila tehničke informacije⁶. Komisija je 26. veljače 2026. dostavila tehničke informacije u skladu s člankom 15. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/1263 i objavila ih 21. travnja 2026.⁷ U tehničkim informacijama navodi se razina strukturnog primarnog salda u 2029. koja je potrebna da se u srednjoročnom razdoblju deficit opće države održi ispod 3 % BDP-a, a dug opće države ispod 60 % BDP-a, bez daljnjih proračunskih mjera nakon četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe. Srednjoročno razdoblje definirano je kao razdoblje od deset godina nakon isteka razdoblja prilagodbe. Tehničke informacije sastavljaju se i dostavljaju državama članicama u dva scenarija: jedan podrazumijeva usklađenost sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit⁸, u skladu s člankom 9. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1263, a drugi bez te zaštitne mjere.

⁶ Prethodne smjernice koje su dostavljene državama članicama i Gospodarskom i financijskom odboru sadržavaju tehničke informacije i. bez produljenja razdoblja prilagodbe od četiri godine i s produljenjem razdoblja prilagodbe na sedam godina i ii. sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit i bez te zaštitne mjere. One sadržavaju i glavne početne uvjete i temeljne pretpostavke koje je Komisija upotrijebila u okviru za srednjoročne projekcije državnog duga. Tehničke informacije izračunane su na temelju metodologije opisane u *Izvješću Europske Komisije o održivosti duga za 2023.* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_hr) i njezine naknadne izmjene dogovorene u radnoj skupini u okviru Akta za digitalne usluge. Temelje se na Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. i njezinu srednjoročnom produljenju do 2035., a dugoročni rast BDP-a i troškovi starenja stanovništva u skladu su sa *zajedničkim izvješćem Komisije i Vijeća o starenju stanovništva za 2024.* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_hr).

⁷ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en?prefLang=hr

⁸ U zaštitnoj mjeri za otpornost na deficit iz članka 8. Uredbe (EU) 2024/1263 utvrđeno je da godišnje poboljšanje strukturnog primarnog salda iznosi 0,4 postotna boda (odnosno 0,25 postotnih bodova u slučaju produljenja razdoblja prilagodbe) sve dok strukturni deficit ne bude manji od 1,5 % BDP-a.

- (11) U tehničkim informacijama za Nizozemsku utvrđeno je da bi, na temelju pretpostavki Komisije, radi usklađenosti s primjenjivim fiskalnim pravilima tijekom četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe strukturni primarni saldo trebao na kraju razdoblja prilagodbe (2029., u scenariju bez zaštitne mjere za otpornost na deficit) iznositi najmanje 0,1 % BDP-a, prema tablici 1. Informacije radi, uzme li se u obzir i zaštitna mjera za otpornost na deficit, strukturni primarni saldo trebao bi biti isti te do kraja razdoblja prilagodbe (2029.) iznositi najmanje 0,1 % BDP-a. Međutim, zaštitna mjera za otpornost na deficit, koja se primjenjuje na referentne smjerove kretanja, nije zahtjev za Nizozemsku, koja ispunjava uvjete samo za primanje tehničkih informacija.

Tablica 1: Tehničke informacije koje je Komisija dostavila Nizozemskoj

Zadnja godina razdoblja prilagodbe	2029.
Minimalna vrijednost strukturnog primarnog salda (% BDP-a), scenarij bez zaštitne mjere za otpornost na deficit	0,1%
<i>Samo informativno:</i> Minimalna vrijednost strukturnog primarnog salda (% BDP-a), scenarij sa zaštitnom mjerom za otpornost na deficit	0,1%

Izvor: izračuni Komisije.

- (12) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2024/1263 Nizozemska i Komisija organizirale su tehnički dijalog u ožujku 2026. Glavne su teme dijaloga bile maksimalne stope neto rashoda prema predviđanjima Nizozemske i njihove temeljne pretpostavke, posebno u pogledu deflatora BDP-a, kao i planirana provedba reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra te doprinosi zajedničkim prioritetima Unije za pravednu zelenu i digitalnu tranziciju, socijalnu i gospodarsku otpornost, energetske sigurnost i izgradnju obrambenih sposobnosti.

- (13) Prema informacijama koje je Nizozemska dostavila u svojem planu, tijela su u travnju 2026. u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1263 započela postupak savjetovanja sa socijalnim partnerima i Savjetodavnim odjelom Državnog vijeća, koji je jedna od nizozemskih neovisnih fiskalnih institucija zaduženih za praćenje usklađenosti s proračunskim pravilima.
- (14) Savjetodavni odjel Državnog vijeća donio je mišljenje o makroekonomskoj prognozi i makroekonomskim pretpostavkama na kojima se temelji kretanje neto rashoda u planu. Državno vijeće nije zauzelo stajalište o općoj vjerodostojnosti tih prognoza i pretpostavki, ali je napomenulo da se one razlikuju od predviđanja nizozemskog Ureda za analizu ekonomskih politika, na kojima će se temeljiti procjene državnog salda i duga u skladu s nacionalnim proračunskim okvirom. Napomenulo je i da bi, prema srednjoročnim projekcijama Ureda za analizu ekonomskih politika do 2039., referentne vrijednosti za udio državnog deficita i duga bile malo premašene (deficit od 3,1 % BDP-a od 2034. i dug od 62 % BDP-a u 2039.), dok prema projekcijama iz srednjoročnog plana to ne bi bio slučaj. Državno vijeće navelo je da se te projekcije razlikuju zato što projekcije Ureda za analizu ekonomskih politika uključuju procjenu učinka najavljenih politika u narednim godinama (uključujući njihov učinak nakon 2029. i do 2034.), dok se Komisijina procjena srednjoročnih planova temelji na pretpostavci nepromijenjenih politika nakon razdoblja prilagodbe.
- (15) Plan je podnesen nacionalnom parlamentu 13. travnja 2026.

SAŽETAK I KOMISIJINA OCJENA PLANA

- (16) U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1263 Komisija je plan iz travnja 2026. ocijenila kako slijedi:

Kontekst: makroekonomsko i fiskalno stanje i izgledi

- (17) Realni BDP u Nizozemskoj povećao se u 2025. za 1,8 % zbog stabilne domaće potražnje i unatoč globalnoj neizvjesnosti koja utječe na trgovinu. Prema proljetnoj prognozi Europske komisije 2026. očekuje se rast gospodarstva za 1,0 % u 2026. jer povećana globalna neizvjesnost, pogoršana sukobom na Bliskom istoku, negativno utječe na potrošnju, ulaganja i trgovinu. Predviđa se rast realnog BDP u 2027. za 1,1 % jer je gospodarstvo izloženo dugotrajnim učincima sukoba na Bliskom istoku. Predviđa se da će doprinos potrošnje i ulaganja kućanstava biti ograničen, a da će uvoz premašiti izvoz, što će dovesti do negativnog neto trgovinskog doprinosa rastu. Očekuje se da će se tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom (2026. – 2027.) potencijalni rast BDP-a u Nizozemskoj nastaviti smanjivati s 2,0 % u 2023. na 1,3 % do 2027., ponajprije zbog sniženog rasta radno sposobnog stanovništva i smanjenja stope ulaganja. Stopa nezaposlenosti u 2025. iznosila je 3,9 %, a Komisija predviđa da će iznositi 4,2 % u 2026. i 4,4 % u 2027. Predviđa se da će se inflacija (deflator BDP-a) smanjiti s 3,3 % u 2025. na 3,2 % u 2026. te iznositi 2,5 % u 2027.
- (18) Kad je riječ o fiskalnim kretanjima, deficit opće države 2025. iznosio je 1,6 % BDP-a. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. predviđa se da će se u 2026. doseći 2,5 % BDP-a te da će se u 2027. smanjiti na 1,9 % BDP-a. U proljetnoj prognozi 2026. Europska komisija uzela je u obzir nacrt proračuna Nizozemske za 2026. Na kraju 2025. dug opće države iznosio je 44,4 % BDP-a. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2026. očekuje se da će se udio duga u BDP-u krajem 2026. povećati na 46,9 % i da će se krajem 2027. uglavnom stabilizirati na 47,0 % BDP-a. Komisija u svojim fiskalnim prognozama ne uzima u obzir obveze politike preuzete u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima sve dok one ne budu vjerodostojno najavljene i dovoljno detaljno razrađene u konkretne mjere politike.

Maksimalne stope rasta neto rashoda i glavne makroekonomske pretpostavke iz plana iz travnja 2026.

- (19) Plan se odnosi na razdoblje 2026. – 2030. i četverogodišnju fiskalnu prilagodbu.
- (20) Plan sadržava sve informacije propisane u članku 13. Uredbe (EU) 2024/1263.
- (21) Planom se obvezuje na maksimalne stope rasta neto rashoda iz tablice 2, što odgovara prosječnom godišnjem rastu neto rashoda od 3,7 %, u razdoblju prilagodbe (2026. – 2029.) i u razdoblju obuhvaćenom planom (2026. – 2030.). Tehničke informacije (uz pretpostavku linearnog kretanja prilagodbe) u skladu su s prosječnim rastom neto rashoda od 3,3 % u razdoblju prilagodbe (2026. – 2029.) i u godinama od 2026. do 2030.

Tablica 2: Maksimalni rast neto rashoda i glavne pretpostavke iz plana Nizozemske

	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	Prosjek tijekom razdoblja trajanja plana 2026. – 2030.	Prosjek tijekom razdoblja prilagodbe 2026. – 2029.
Rast neto rashoda (godišnje, %)	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7	3,7	3,7
Rast neto rashoda (kumulativno, od bazne godine 2025., %)	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9	nije primjenjivo	nije primjenjivo
Rast potencijalnog BDP-a (%)	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2
Inflacija (rast deflatora BDP-a) (%)	3,3	2,5	2,4	2,4	2,4	2,6	2,6

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Nizozemske (travanj 2026.) i izračuni Komisije.

- (22) Kretanje neto rashoda za koje je preuzeta obveza u planu trebalo bi rezultirati strukturnim primarnim saldom od 0,0 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2029.). To je manje od minimalne razine strukturnog primarnog salda od 0,1 % BDP-a u 2029. koju je Komisija navela u tehničkim informacijama od 26. veljače 2026.⁹ U planu se pretpostavlja smanjenje rasta potencijalnog BDP-a na 1,4 % u 2026. (s 1,7 % u 2025.), a potom na 1,1 % u 2030. Uz to, u planu se očekuje da će se stopa rasta deflatora BDP-a smanjiti na 2,5 % u 2027. (sa 3,2 % u 2025.), a zatim se smanjiti na 2,4 % u 2030.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na saldo opće države

- (23) Na temelju maksimalnih stopa rasta neto rashoda i pretpostavki iz plana deficit opće države trebao bi se najprije povećati na 2,4 % BDP-a u 2026. pa postupno smanjiti na 1,2 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe. Stoga prema planu saldo opće države do kraja razdoblja prilagodbe (2029.) neće premašiti referentnu vrijednost od 3 % BDP-a. Osim toga, državni deficit tijekom deset godina nakon razdoblja prilagodbe (tj. do 2039.) neće premašiti 3 % BDP-a.

Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana kretanje neto rashoda navedeno u planu smatra usklađenim s kriterijem deficita iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na dug opće države

- (24) Ako se ostvare maksimalne stope rasta neto rashoda na koje se Nizozemska obvezala u planu i temeljne pretpostavke, dug opće države trebao bi se, prema planu, postupno smanjivati s 46,8 % u 2026. na 45,6 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2029.), u skladu s tablicom 3. Očekuje se da će se u deset godina nakon razdoblja prilagodbe dug opće države nastaviti smanjivati do 2032. i zatim postupno povećavati do 51,2 % BDP-a 2039. Tako bi prema planu dug opće države u srednjoročnom razdoblju ostao ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a iz Ugovora.

⁹ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-surveillance-eu-member-states/country-pages-including-country-reports/netherlands/fiscal-surveillance-netherlands_en?prefLang=hr

Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana maksimalne stope rasta neto rashoda navedene u planu smatraju usklađenima s kriterijem duga iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 3: Kretanja duga i salda opće države u planu Nizozemske

	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2039.
Dug države (% BDP-a)	46,8	46,5	46,1	45,6	45,2	51,2
Saldo države (% BDP-a)	-2,4	-1,5	-1,3	-1,2	-1,2	-3,0

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Nizozemske (travanj 2026.)

Makroekonomske pretpostavke iz plana

- (25) Plan se temelji na pretpostavkama koje se razlikuju od pretpostavki koje je Komisija dostavila Nizozemskoj 26. veljače 2026. Konkretno, u planu se primjenjuju različite pretpostavke za početnu točku strukturnog primarnog salda i rasta deflatora BDP-a. Državni dug i rast BDP-a za 2025. ažurirani su u skladu s podacima nizozemskog Zavoda za statistiku.

Te razlike u pretpostavkama treba pomno analizirati, osobito zato što je prosječni maksimalni rast neto rashoda u planu veći od rasta navedenog u tehničkim informacijama.

Razlike u pretpostavkama koje najviše utječu na prosječni maksimalni rast neto rashoda navedene su i analizirane u nastavku.

- U planu se pretpostavlja da će početna točka strukturnog primarnog salda iznositi –0,4 % BDP-a, umjesto –0,6 % BDP-a kako je Komisija pretpostavila u tehničkim informacijama, koje su se temeljile na njezinoj jesenskoj prognozi 2025. To doprinosi većem prosječnom maksimalnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. Vrijednost strukturnog primarnog salda u planu temelji se na najnovijoj prognozi nizozemskog Ureda za analizu ekonomskih politika iz ožujka 2026. i u skladu je sa stvarnim podacima o deficitu. Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom.
- U planu se pretpostavlja da će deflator BDP-a 2027. iznositi 2,5 %, umjesto 2,1 % kako je Komisija pretpostavila u tehničkim informacijama. To doprinosi većem prosječnom maksimalnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije. Prognoza višeg deflatora objašnjava se gospodarskim učincima sukoba na Bliskom istoku, zbog kojih se očekuje povećanje deflatora zbog učinka viših uvoznih cijena energije na domaće cijene. Stoga se ta pretpostavka smatra opravdanom. Pretpostavlja se da će nakon 2027. deflator BDP-a linearno konvergirati na 2,3 % u 2035., u skladu s metodologijom analize održivosti duga.

Preostale razlike u pretpostavkama ne utječu bitno na prosječni maksimalni rast neto rashoda u odnosu na tehničke informacije Komisije.

To znači da se razlika između maksimalnih stopa rasta neto rashoda u planu i tehničkim informacijama može objasniti razlikama u pretpostavkama koje su općenito prihvatljive, u skladu s člankom 13. točkom (b) Uredbe (EU) 2024/1263. Sve razlike u pretpostavkama, promatrane zajedno, općenito dovode do višeg prosječnog maksimalnog rasta neto rashoda u planu u odnosu na prosječni maksimalni rast neto rashoda naveden u tehničkim informacijama.

Komisija će ovu analizu pretpostavki iz plana uzeti u obzir pri budućim ocjenama usklađenosti s maksimalnim stopama rasta neto rashoda.

Fiskalna strategija iz plana

- (26) U skladu s indikativnom fiskalnom strategijom iz plana, preuzete obveze o neto rashodima bit će ispunjene uglavnom diskrecijskim povećanjima prihoda koji su u skladu s daljnjim povećanjima javnih rashoda. U planu se, među ostalim mjerama na strani prihoda, pretpostavlja da će se povećati porez na dohodak kućanstava i doprinosi za socijalno osiguranje za poslodavce, a da će se rashodi za obranu povećati s 1,7 % BDP-a u 2025. na 2,7 % BDP-a u 2030.
- (27) Specifikacija mjera politike koje treba donijeti potvrđuje se ili prilagođava i kvantificira u godišnjim proračunima. Nizozemska bi pritom trebala razmotriti učinak najavljenih politika na srednjoročna predviđanja prema procjeni nizozemskog Ureda za analizu ekonomskih politika.

Planirane reforme i ulaganja iznesene u planu kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije

- (28) U planu se opisuju planirane reforme i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u okviru europskog semestra, kako je posebno navedeno u preporukama za pojedinu zemlju za 2025.¹⁰, uključujući one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže, i u skladu s prioritetima iz Komunikacije „Kompas konkurentnosti za EU”¹¹. Plan uključuje oko 85 reformi i ulaganja, od kojih se 10 financijski podupire u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Reforme i ulaganja iz plana temelje se na koalicijskom sporazumu i drugim aktualnim inicijativama.

¹⁰ Vidjeti Preporuku Vijeća od 8. srpnja 2025. o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Nizozemske (SL C, C/2025/3993, 20.8.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3993/oj>)

¹¹ Vidjeti Komunikaciju Komisije „Kompas konkurentnosti za EU” od 29. siječnja 2025., COM(2025) 30 final.

- (29) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve utvrđene u Uredbi (EU) 2021/1119, plan sadržava više od 20 reformi i ulaganja, kao što su paket ulaganja u održivu poljoprivredu i upravljanje dušikom, Klimatski i energetske fond te Program za brže ostvarenje ciljeva održivosti u sektoru izgrađenog okoliša. U planu se opisuju i mjere iz plana za oporavak i otpornost za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima, kao što je nastavak subvencije za ulaganja u održivu energiju i uštedu energije (ISDE +++). Reformama i ulaganjima iz plana planiraju se provesti preporuke za pojedinu zemlju iz 2025. o povećanju potrošnje u području istraživanja i razvoja, rješavanju problema manjka financijskih sredstava za *start-up* i *scale-up* poduzeća, smanjenju ukupne ovisnosti o fosilnim gorivima, smanjenju zagađenja elektroenergetske mreže i rješavanju problema prekomjernog taloženja dušika i pogoršanja kvalitete vode.
- (30) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, što uključuje europski stup socijalnih prava, plan sadržava opsežan popis od više od 50 reformi i ulaganja grupiranih u nekoliko područja politika, kao što su tržište stambenih nekretnina, obrazovanje, zdravstvena zaštita, tržište rada i oporezivanje. Neka od tih ulaganja i reformi, kao što su mjere protiv lažnog samozapošljavanja, potpora priuštivom stanovanju i proširenje intenzivne skrbi, uključeni su u plan za oporavak i otpornost. Iz tih 50 reformi i ulaganja iz plana namjeravaju se provesti preporuke za pojedinu zemlju iz 2025. kako bi se odgovorilo na očekivano povećanje rashoda za dugotrajnu skrb povezanih sa starenjem stanovništva, smanjili poticaji za primjenu fleksibilnih ugovora ili ugovora na određeno vrijeme, riješio problem nedostatka radne snage i vještina, poboljšale osnovne vještine i potaknulo sudjelovanje u programima u području STEM-a. Nadalje, plan uključuje reforme i ulaganja na tržištu stambenih nekretnina koji su relevantni za postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže i kojima se nastoje provesti preporuke za pojedinu zemlju o usklađivanju oporezivanja različitih vrsta dohotka od bogatstva, podupiranju razvoja cjenovno pristupačnog privatnog sektora najma nekretnina i uklanjanju prepreka izgradnji stambenih objekata.

- (31) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan uključuje paket reformi energetskog tržišta (uključen u plan za oporavak i otpornost) kako bi se mreža u slučaju zagušenja mogla fleksibilno koristiti, kako bi se uspostavio okvir za ulaganja operatora sustava u elektroenergetsku mrežu, pokrenuli infrastrukturni projekti za proširenje elektroenergetske mreže i izmijenili postupci izdavanja dozvola za elektroenergetsku mrežu. Plan uključuje i Akt o krizi zagušenja mreže kako bi se ubrzali postupci za projekte energetske infrastrukture. Nadalje, plan uključuje propise o upravljanju plinskim krizama, reviziju zahtjeva za stvaranje zaliha nafte, jačanje kibernetičke i fizičke otpornosti energetske infrastrukture direktivama EU-a te ulaganje u proizvodnju vodika i diversificirane strategije uvoza kako bi se smanjili rizici ovisnosti.
- (32) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu obrambenih sposobnosti, plan uključuje niz ulaganja koja treba provesti od 2024. do 2028., a sastoje se od nabave opreme, obnove infrastrukture nekretnina, među ostalim radi njezine održivosti, te modernizacije i zamjene taktičke IT infrastrukture. U planu se upućuje na opće povećanje rashoda za obranu, s 1,7 % BDP-a u 2025. na 2,7 % BDP-a u 2030.
- (33) Plan sadržava informacije o dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s planom za oporavak i otpornost Nizozemske. Reformama i ulaganjima navedenima u planu dopunjuje se nekoliko djelovanja poduzetih na temelju plana za oporavak i otpornost koje također doprinose zajedničkim prioritetima EU-a. Nove reforme i ulaganja iz plana smatraju se usklađenima s mjerama na temelju plana za oporavak i otpornost.
- (34) Planom se nastoji doprinijeti provedbi javnih ulaganja koja su potrebna kako bi Nizozemska doprinijela zajedničkim prioritetima Unije. Kad je riječ o zelenoj i digitalnoj tranziciji, u njemu se utvrđuju ulaganja u infrastrukturu za energiju iz obnovljivih izvora, mjere energetske učinkovitosti i inovacije. U vezi sa socijalnom i gospodarskom otpornosti naglašava se potreba za ulaganjem u obrazovanje, vještine na tržištu rada i povećanje stambene ponude. Potrebe u području energetske sigurnosti usmjerene su na širenje kapaciteta energetske mreže i infrastrukture za vodik. Kad je riječ o obrambenim kapacitetima, u planu se naglašava potreba za povećanom vojnom potrošnjom i predviđa povećanje proračuna za obranu kako bi se do 2030. ostvario cilj od 2,7 % BDP-a.

Zaključak ocjene Komisije

- (35) Komisija općenito smatra da plan Nizozemske iz travnja 2026. ispunjava zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

OPĆI ZAKLJUČAK VIJEĆA

- (36) Vijeće pozdravlja srednjoročni fiskalno-strukturni plan Nizozemske i smatra da bi njegova potpuna provedba doprinijela osiguravanju zdravih javnih financija, održivosti javnog duga te održivog i uključivog rasta.
- (37) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu plana. Međutim, Vijeće ponovno zahtijeva od Komisije da svoju ocjenu planova iznosi u zasebnom dokumentu, odvojeno od preporuka Komisije za preporuke Vijeća.
- (38) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu kretanja neto rashoda i glavnih makroekonomskih pretpostavki iz plana, kao i implikacije kretanja neto rashoda iz plana na državni deficit i dug. Vijeće prima na znanje ocjenu Komisije da su makroekonomske i fiskalne pretpostavke, iako se u nekim slučajevima razlikuju od pretpostavki Komisije, općenito gledano opravdane i potkrijepljene uvjerljivim ekonomskim argumentima. Vijeće pozdravlja činjenicu da je plan predstavljen nacionalnom parlamentu.
- (39) Vijeće očekuje od Nizozemske da bude spremna prema potrebi prilagoditi svoju fiskalnu strategiju kako bi ostvarila svoje kretanje neto rashoda. Vijeće će pomno pratiti gospodarska i fiskalna kretanja, uključujući ona na kojima se temelji scenarij plana.
- (40) Vijeće prima na znanje Komisijin opis potreba i namjera u pogledu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra te naglašava da je važno osigurati provedbu tih reformi i ulaganja. Vijeće će na temelju Komisijinih izvješća ocijeniti te reforme i ulaganja te pratiti njihovu provedbu u okviru europskog semestra.

- (41) Vijeće sa zanimanjem očekuje godišnja izvješća Nizozemske o napretku, koja će prije svega sadržavati informacije o napretku u ostvarenju kretanja neto rashoda kako ga je utvrdilo Vijeće te o provedbi širih reformi i ulaganja u kontekstu europskog semestra.
- (42) Ova preporuka zamjenjuje Preporuku od 21. siječnja 2025.
- (43) Vijeće bi u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2024/1263 Nizozemskoj trebalo preporučiti maksimalne stope rasta neto rashoda na koje se obvezala u planu iz travnja 2026.,

PREPORUČUJE da Nizozemska:

1. osigura da rast neto rashoda ne bude veći od maksimuma iz Priloga ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Maksimalne stope rasta neto rashoda
(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)

Nizozemska

Godine		2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Stope rasta (%)	Godišnje	4,7	3,5	3,1	3,5	3,7
	Kumulativne*	4,7	8,4	11,7	15,6	19,9

* Kumulativne stope rasta izračunate su u odnosu na baznu godinu 2025. Kumulativne stope rasta upotrebljavaju se pri godišnjem praćenju *ex post* usklađenosti na kontrolnom računu.